

Bilag 2

Evaluering af Sharing Copenhagen 2016-2017

– samskabelse mellem iværksætterprojekter og kommunens mål og strategier

Teknik- og Miljøudvalget godkendte den 23. november 2015, at partnerskabsprogrammet i Sharing Copenhagen videreføres 2016-2018. Samtidigt blev det besluttet at evaluere arbejdet ved udgangen af 2017 med henblik på en vurdering af det fremtidige arbejde.

Evalueringen har til formål at belyse, hvordan de støttede partnerskaber har skabt værdi for København, herunder bidraget til opfyldelsen af Københavns Kommunes mål og strategier.

Hovedkonklusion

Cases og udsagn fra samarbejdspartnere understøtter, at Sharing Copenhagen skaber:

1. Synlige Fællesskab København projekter
2. En frugtbar og samskabende arbejdsform
3. Værdi på tværs af forvaltninger
4. En indgang for små sociale, kulturelle og bæredygtige projektmagere og startups
5. Små projekter bliver til nye arbejdspladser, virksomheder og foreninger
6. Organisationsudvikling og arbejdskulturændringer
7. Opmærksomhed og medieomtale.

Hovedkonklusionen er, at Sharing Copenhagen er en arbejdsform, der synligt inddrager byens kreative vækstlag og first movers i Fællesskab København, og som skaber resultater på tværs af Københavns Kommunes mange forskellige målsætninger og indsatsområder.

De enkelte punkter uddybes yderligere i afsnittet ”Evaluering og værdiskabelse af de mindre støttede partnerskaber”.

Læsevejledning

Evalueringen indeholder først en introduktion til Sharing Copenhagen og den samskabende arbejdsform.

Dernæst afrapporteres opstillede mål, leverancer og evalueringskonklusioner fra den tidligere Evaluering af Sharing Copenhagen fra 2015, samt hvordan det har påvirket arbejdet i 2016-2017.

Herefter evalueres, hvilken værdi Sharing Copenhagen partnerskabsprojekter i 2016-2017 har skabt for byen og de mange mål og strategier.

Til sidst præsenteres små fortællinger og historier fra projekterne, som illustrerer den værdi, der skabes for København.

Metode

Der er brugt samme evalueringsmetode som i den tidligere evaluering med mindre kvalitative interviews og projektbeskrivelser. Forvaltningen vurderer hermed projekternes effekt ud fra, hvilke og hvor mange af kommunens mål og strategier, der fremmes (tabel 2). I forbindelse med fortsættelsen af Sharing Copenhagen var der lagt op til at udvikle en metode til at *måle* den effekt, der opnås gennem partnerskaber med både de konkrete resultater og de eventuelt afledte samfundsøkonomiske resultater. Sharing Copenhagenes størrelse og ressourcer taget i betragtning gør, at forvaltningen efterfølgende har vurderet, at ressourceanvendelsen til en sådan metodeudvikling ikke står mål med de forventede resultater.

Fællesskab København er central i Sharing Copenhagen arbejde. Andre pejlemærker er Bynatur i København 2015-2025 (TMF), En havn af muligheder - Visioner for mere liv ved og i Københavns Havn (TMF) samt Erhvervs- og vækstpolitikken (ØKF, TMF, KFF og BIF).

Sharing Copenhagen

Da København vandt prisen som europæisk miljøhovedstad i 2014 blev Sharing Copenhagen sekretariatet dannet for at skabe netværk, nye partnerskaber og for at dele Københavns grønne løsninger med interesserede byer, erhvervsliv, ngo'er og borgere. Efter 2014 blev sekretariatet reduceret, samtidigt med at partnerskabs- og samskabelses-arbejdsformen blev videreudviklet.

Hvordan arbejder Sharing Copenhagen?

Sharing Copenhagen arbejder ud fra fire mål om at:

- 1) skabe relationer på tværs
- 2) møde folk i miljøet
- 3) støtte det eksperimenterende
- 4) lette de kommunale processer

Byen kan udvikle sig på mere innovative måder, når mange mindre aktører arbejder sammen. Derfor holdes uformelle netværksmøder, hvor eksisterende og mulige partnere kan mødes, sparre, diskutere og måske etablere større og mere spændende projekter sammen.

Erfaringen er, at start-ups ofte har svært ved at finde frem til, hvem de bør mødes med for fx at få en ansøgning igennem.

Arbejdet tager udgangspunkt i en tese om, at tillid og nysgerrighed er vigtigt, når det drejer sig om at løfte byen gennem samskabelse. De bedste projekter udspringer ikke nødvendigvis af stram styring, men nærmere af aktørernes engagement og eksperimenter. Af den grund samarbejdes med mange projekter, der endnu ikke er færdigudviklede, og der er fokus på at lette processen fra idé til afvikling. Det indebærer blandt andet vejledning i kommunens relevante regler, puljer og målsætninger, som aktørerne kan bruge til at skrive levedygtige projekter sammen.

I dag understøtter Sharing Copenhagen byens iværksættere, herunder byens grønne ildsjæle, kreative iværksættere, socialøkonomiske iværksættere, kulturelle aktører og organisationer.

Tillid og respekt for iværksætternes idéer er grundtesen. Sharing Copenhagen hjælper med projektudviklingssamtaler, mindre støttebeløb og navigation i diverse myndighedskrav for at sikre hurtig fremdrift.

Mål og leverancer siden 2015

Den 23. november 2015 godkendte Teknik- og Miljøudvalget at partnerskabsprogrammet i Sharing Copenhagen blev videreført frem til 2018 med fokus på, at

- understøtte implementeringen af Fællesskab København,
- indgå større strategiske partnerskaber med erhvervspartnere, universiteter og byer, og
- skabe netværk, dialog og støtte til samskabelse med byens mindre iværksættere og foreninger.

På den baggrund var det forvaltningens vurdering, at det ville skabe størst effekt at fortsætte de fagspecifikke strategiske partnerskaber direkte koblet til de relevante planer og strategier og herefter fokusere Sharing Copenhagen's partnerskabsarbejde på at støtte og samskabe stærke nyskabende projekter med byens socialøkonomiske, kulturelle og bæredygtige iværksættere, foreninger og borgere.

I 2016 og 2017 er der derfor hovedsageligt indgået støttede partnerskaber med byens sociale, kulturelle og bæredygtige iværksættere, der med partnerskaberne har fået én indgang til kommunen, samt modtaget projektstøttebeløb på mellem kr. 5.000-25.000.

Sharing Copenhagen har indgået 34 partnerskaber i perioden 2016-2017 (tabel 1) fordelt på:

- 16 foreninger
- 15 virksomheder
- 3 enkeltpersoner

8 af projekterne har været medvirkende til at skabe et eller flere nye job og understøtter resultatmålet i Erhvervs- og Vækstpolitik 2015-2020. 29 af de 34 støttede projekter er stadig aktive (tabel 1).

Tabel 1. Støttede partnerskaber og afslag 2016-2017 – opdelt på modtagergruppe, aktivitetsstatus og jobskabelseseffekt.

<u>Foreninger</u>	Fortsat aktiv	Job-effekt
Klaplåger, Københavns Kogræsserlaug kr. 25.000 - Nye låger med bedre adgang til bynaturen på Amager Fælled	✓	
Plantasia, Illutron 20.000 - Etablering af flydende byhave på toppen af skibet Illutron	✓	
Dynamiske grønne udendørsarealer, Miljøpunkt Nørrebro kr. 20.000 - Workshops med bygning af flytbare plantekasser og bynatur	✓	
Prags byhaver, Foreningen Prags byhaver kr. 10.000 - Etablering af byhave ved Prags Boulevard	✓	
Mobilt madkøkken, Det Runde Bord kr. 16.000 - Lancering af det mobile madkøkken med overskudsmad	✓	
Affaldsindsamling, Fredens havn kr. 25.000 - Oprydning og bortkørsel af affald på Refshalevej	✓	
Tangmarken, Maritime Nyttehaver kr. 20.000 - Etablering af tangmark under Kalvebød Bølge	✓	✓
Undervandsoplevelser med ROV, Under Broen kr. 25.000 - Teknologiprojekt og blå bynatur formidlingsprojekt med video og undervandsrobot	✓	
Grønt mellemrum, Foreningen Grønne Kødbý kr. 20.000 - Brobygning mellem stofindtagelsesrummet H17 og den Grøn-brune kødbý	✓	✓
Saunadomen, Asbjørn Snæland kr. 20.000 - Bygning af flydende dome med brændefyret sauna til Københavns havn	✓	
Vokseværk, Byhaven 2200 kr. 20.000 - Videreudvikling af byhaven og folkekøkkener		
Havnekajen Østerbro, Blå puls kr. 15.000 - Udstilling og event Kalkbrænderiløbskajen	✓	
Bispeengbue arbejdsdag, AKB Lundtoftegade kr. 7.000 - Fællesprojekt med nedtagning af hegn og etablering af nyt åbent byrum		
Grøn plet nordvest, Laugsgården kr. 25.000 - Etablering af grøn plet i Nordvest	✓	
Blafferstoppesteder, Blaffernationen kr. 10.000 - Formidling af blafferstoppesteder	✓	

By forfra, Martin Ersted kr. 25.000	✓	
- Udviklingsevent med ny bæredygtig by på vandet		
Virksomheder		
Grønne skolegårde, Happy humans kr. 20.000	✓	
- Projektudvikling af grønt i skolegårde		
Digital sansehøve i Enghaveparken, Intugreen kr. 20.000	✓	✓
- Udvikling af app-baseret sansehøve med nye måder at bruge bynaturen på		
Renovering Madcykel, Cph Foodspace kr. 25.000	✓	✓
- Istandsættelse af mad og cargo cykel		
Mobil vinterstue, Studio Debris kr. 50.000	✓	✓
- Bygning af containerbaseret vinterbyrum med varme og byttestation		
Aktivering Madcykel Cph Food, Madskolen Jordan Rundt kr. 25.000	✓	✓
- Folkekøkkener med mad lavet af indvandrerkvinder		
Juletræer i Nordvest, Kirkens Korshærs Herberg kr. 10.000	✓	✓
- Udsatte sælger juletræer		
Bykøkkenhaver for børn og unge, Triolife kr. 10.000	✓	
- Byhavepyramider til børn på Amager		
Byskoven - den spisende lysning, Byhøst kr. 20.00	✓	
- Borgerinddragelsesforløb til udvikling af den spiselige byskov på Kalvebod Fælled		
Affalds kajak, Kajak Republic kr. 10.000	✓	
- Udvikling og drift af miljøkajakken i Københavns Havn		
Byoase Utterslev Torv, Vildt kr. 25.000	✓	
- Udviklingsforslag til Utterslev Torv		
Terrorsikring med merværdi, Tagtomat kr. 15.000	✓	✓
- Udvikling af prototype til terrrorsikring med merværdi med bæk, cykelparkering og grønt		
Byoasen - kompasset, Emergency Architecture & Human Rights kr. 25.000	✓	
- Byggeworkshops med etablering af byhave		
Skakspil Sydhavnen, Emergency Architecture & Human Rights kr. 5.000	✓	
- Bygning af skakspil i Sydhavnen		
Mod havnens dyb, Mod dybet kr. 25.000	✓	
- Undervandsfestival med fridykning ved Kalvebod Bølge		
City Link Festival, Givrum nu kr. 25.000		

-
- Byudviklingskonference og samskabelse i Sydhavnen

Private

Winter Raft Concert, Cph Raft Entertainment kr. 20.000 ✓

- Bygning af tømmerflåde og vinterkoncert på Kalvebod Bølge

Udvikling af grønt åndehul, Polestudio kr. 10.000

- Etablering af grøn baggård i Nordvest

Chalk Day Copenhagen, Emil Klem kr. 12.500

- Eventdag med kridt på Nørrebro

Afslag

Genbrugsapp, No more waste, Here could live a tree, Copenhagen farm lab, Østerbro skaldyrshaver, Grønne baggårde med plads til liv, Materialecentralen Vasbygade, Mobil naturvejledning, Talktown, Agendaforening, Integrationsbyhaver og vandreture, Grøn Grundlov, Ollas - lavteknologisk vanding, Linjens byhave, Bioteket, Herbergets have, Vild festival, Gro selv box, Byhumble, Minigarden, Vandkunst, Cider kursus, Naturuniverset, Ceramicsandwood, Urban Aquaponic, Det cyklende råvaremarked, havnefest, Next Corner.

Sharing Copenhagen har på tværs af kommunens forvaltninger holdt oplæg og workshops om innovation, samskabelse, partnerskabsarbejde, samt konkret hjælp til konceptudvikling og projektledelse, herunder socialøkonomisk middag i Rådhushaven ved klimakonferencen CPH Climate Solutions 2017, gallamiddag for verdensmesterskabet i ishockey 2018 og bæredygtige socialøkonomiske leverandører til diverse arrangementer. I forhold til at understøtte byens behov blev der i 2017 for eksempel indgået partnerskab med Billedskolen om bemaling af betongrise til terrorsikring samt udvikling af en prototype bænke/cykelstativ/plantekasse med virksomheden Tagtomat.

Der er samtidigt indgået flere større strategiske partnerskaber, heraf kan nævnes:

- Energispring er et partnerskab mellem Københavns Kommune, private og offentlige ejendommejere, administratorer og interesseorganisationer i ejendomsbranchen. Partnerskabet understøtter målet i Klimaplanen om energibesparelser i bygningsmassen i København.
- Energylab er et partnerskab mellem Københavns Kommune og blandt andre HOFOR, Ørsted, By og Havn, DTU og Danfoss. Energylab skal etablere et fuldskala energilaboratorium og udvikle smart city løsninger.
- Godsnetværket har indgået partnerskab med Transportens innovationsnetværk om at bistå med viden og analyser i

forbindelse med spørgsmål om trafiksikkerhed og CO₂-reduktion samt partnerskab med virksomheden Låntmannen Schulstad om støjsvage vareleveringer udenfor myldretiden.

Sharing Copenhagen er fortsat aktiv på Facebook med 6.200 følgere. Sharing Copenhagen's Instagram har 1.850 følgere, og der har været stor succes med hashtagget #sharingcph med 110.000 opslag. Til sammenligning har Københavns Kommunes Facebook side 77.000 følgere.

Økonomi

Sharing Copenhagen har med et årsværk samt en studentermedhjælper i 2016-2017 uddelt 400.000 kr. årligt.

Evaluering og værdiskabelse af de mindre støttede partnerskaber

I sammendrag viser evalueringen, at Sharing Copenhagen sammen med byens sociale, kulturelle og bæredygtige aktører har skabt synlige projekter, hvor *"Fremtidens København skabes i fællesskab, ... hvor vi slipper tøjlerne, slipper københavnernes kreativitet løs på byen og udvikler København sammen"* (Fællesskab København - Vision for 2025).

Projekterne 1-13 (tabel 2) er beskrevet nedenfor i afsnittet "Cases og aktørinterview - værdiskabelse på tværs af kommunale strategier". Disse projekter er hovedsageligt fra 2017 og udvalgt, fordi de kommunikerer borgernære fortællinger om samskabelse og Fællesskab København. Der skabes værdi for projektejerne, værdi for københavnernes, der nyder godt af projekterne og værdi for Københavns Kommune, fordi de implementerer kommunens strategier.

Af de resterende projekter 14-34 (tabel 2) er flere af dem tidligere afrapporteret i folderen Når gode ideer løber hurtigt – cases og erfaringsopsamling fra Sharing Copenhagen, 2016 (bilag 2a).

Tabel 2. Projektoversigt 2016-2017 med værdiskabelse indenfor forskellige forvaltningsstrategier og indsatser.

TMF's strategier, mål og visioner						
		Fællesskab Kbh	Bynatur i København	En havn af muligheder	Erhvervs- og vækstpolitik 2015-20*	Andre forvaltningers strategier, mål og visioner
1	Saunadomen	✓		✓	✓	KFF
2	Byskoven	✓	✓			BUF
3	Winter Raft Concerts	✓		✓	✓	KFF
4	Miljøkajakken	✓	✓	✓		
5	City Link Festival	✓	✓	✓		KFF
6	By forfra	✓		✓		KFF
7	Naboskab med hjemløse	✓	✓			BIF
8	Terrorsikring med merværdi	✓	✓		✓	
9	Bynatur app'en	✓	✓		✓	KFF
10	Madskolen Jordan Rundt	✓	✓		✓	KFF, BIF
11	Beta Labs Under Broen	✓		✓	✓	KFF
12	Blaffernationen	✓	✓			KFF
13	Maritime nyttehaver	✓		✓	✓	BUF
14	Klaplåger på Amager fæled	✓	✓			
15	Byhave på skibet Illutron	✓	✓	✓	✓	KFF
16	Dynamiske udendørs-arealer	✓	✓		✓	BIF
17	Prags byhaver	✓	✓			
18	Mobilt madkøkken	✓			✓	KFF
19	Affalds-indsamling i Fredens havn	✓	✓	✓	✓	BIF
20	Social brobygning i	✓	✓			SOF

brun/grøn kødby					
21	Vokseværk i Byhaven	✓	✓		KFF
22	Havnekajen Østerbro	✓		✓	
23	Byrum ved Bispeengbuen	✓	✓		
24	Grøn plet i NV	✓	✓		
25	Grønne skolegårde	✓	✓	✓	BUF
26	Madcykel	✓	✓	✓	BIF
27	Mobil vinterstue	✓	✓	✓	BIF
28	Juletræer i NV	✓	✓	✓	KFF, BIF
29	Bykøkken-haver for børn	✓	✓		
30	Byoase Utterslev torv	✓	✓	✓	
31	Skak i Sydhavnen	✓	✓		
32	Mod havnens dyb	✓		✓	✓
33	Grønt åndehul i NV	✓	✓		BIF
34	Chalk Day Cph	✓	✓		

*Københavns Kommunes erhvervs- og vækstpolitik 2015-2020 hører under TMF, ØKF, KFF og BIF.

Hovedkonklusioner

Hovedkonklusionerne er, at cases og udsagn fra samarbejdspartnere understøtter, at Sharing Copenhagen skaber følgende:

1. Synlige Fællesskab København projekter

Sharing Copenhagen projekter understøtter alle en synlig og kommunikerbar del af implementeringen af Fællesskab København. Samskabelsen, den levende by, de ansvarlige projekter er alle skabt af en bred vifte af engagerede borgere, foreninger og iværksættere. De støttede projekter er udvalgt efter, hvad der er nyskabende, hvad der kan vække opmærksomhed og hvad der har kant. Projekterne inddrager samtidigt en bred vifte af borgere som både medskabere og deltagere i projekterne.

2. En frugtbar og samskabende arbejdsform

Partnerne fremhæver generelt den fleksible og inddragende arbejdsform i Sharing Copenhagen som positiv (bilag 2a).

Projektstøtten gives med et minimum af bureaukrati og er baseret på den gode idé mere end den enkelte detalje i ansøgningen. Med Sharing Copenhagen udvikles og justeres projekterne løbende undervejs, når noget viser sig muligt og andet umuligt. På den måde kan projekterne udvikle sig til noget større og bedre undervejs alt efter, hvilke muligheder der dukker op.

3. Værdi på tværs af forvaltninger

Sharing Copenhagen opfordrer til at udvikle projekter, der skaber bred social, kulturel og bæredygtig værdi.

Værdiskabelsen på tværs af forvaltninger fremgår af tabel 2. Det er tydeligt, at Fællesskab København fungerer som en bred paraply, hvorunder projekterne kan understøtte kommunale mål. Projekterne understøtter flere af forvaltningens øvrige planer, politikker og strategier, særligt Bynatur i København, En havn af muligheder og Erhvervs- og vækstpolitikken 2015-2020.

Derudover kommunikerer de Agenda 21 strategiens vision om at indgå i fællesskab med borgere, virksomheder og organisationer om udvikling af den bæredygtige by.

Flere projekter bygger bro på tværs og understøtter andre forvaltninger, særligt Kultur- og Fritidsforvaltningens strategier – men også indsatser i Børne- og Ungdomsforvaltningen (Folkeskolereform/Åben skole/Naturskole) og i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (socialøkonomiske projekter) understøttes.

4. En indgang for små sociale, kulturelle og bæredygtige projektmagere

Ligesom Københavns Kommune tilstræber én indgang for virksomheder i Københavns Erhvervshus, er én indgang til kommunen tilsvarende værdifuld for byens sociale, kulturelle og bæredygtige aktører. Ofte er det nybegyndere og nystartede foreninger, der henvender sig til Sharing Copenhagen. For dem kan det være en jungle at finde ud af, hvordan man opnår de nødvendige tilladelser. Med Sharing Copenhagen møder de én indgang, der hjælper dem med at finde de rette folk, så de nemt kan komme i gang med deres projekt og imødekomme forskelligartede myndighedskrav.

Sharing Copenhagenens måde at arbejde med én indgang til kommunen fremhæves og efterspørges direkte i ”Strategi for socialt iværksætter 2017”, som er udarbejdet af 45 socialøkonomiske virksomheder og fremsendt til byens borgmestre i marts 2018.

5. Små projekter bliver til nye virksomheder og foreninger

Flere af de støttede projekter modtager afgørende støtte i den kritiske start-up tid, hvor de er ved at etablere sig som levedygtige virksomheder eller foreninger. 8 af projekterne har været medvirkende til at skabe nye job og 29 af de 34 støttede projekter er stadig aktive (tabel 1). Eksempelvis Studio Debris, der med byhavedesign og inddragende fællesarbejdsdage har skabt en virksomhed, hvor de sammen med boligforeninger skaber nye byhaver. Foreningen Maritime Nyttehaver har for eksempel tiltrukket funding til en produktionsenhed med blåmuslinger ved Spejderøen og Winter Raft Concerts er blevet til virksomheden Copenhagen Raft Entertainment, mens Madskolen Jordan Rundt har fået flere opgaver med mad som bæredygtig og kulturel brobygger i udsatte byområder.

6. Organisationsudvikling og arbejdskulturændringer

Sharing Copenhagens arbejdsform har medført ændringer i forvaltningens måde at lave åbningsreceptioner, events, konferencer og møder. Det er blevet almindeligt at involvere socialøkonomiske virksomheder, når der bestilles mad til arrangementer og inddrage bæredygtighed aktivt i planlægningen.

I 2016 og 2017 blev der holdt forskellige interne oplæg i forbindelse med kursusforløb om samskabelse i Teknik- og Miljøforvaltningen. Samtidigt var der guidede ture i byen om den samskabende arbejdsform, innovative projekter med kant, og hvordan kommunale opgaver kan løses, så de spiller ind på flere af kommunens strategier på samme tid.

Sharing Copenhagen var for eksempel medarrangør på gallamiddagen til VM i ishockey 2018, hvor der blev budt på socialøkonomisk og bæredygtig/økologisk menu for 500 internationale gæster.

Ved lanceringen af nye kunstneriske foranstaltninger til fartdæmpende foranstaltninger i 2017 blev der også trukket på Sharing Copenhagens netværk. Og til Københavns Kommunes klimakonference 2017 blev frokosten leveret af en bæredygtig socialøkonomisk start-up Sisters Cuisine, der træner indvandrerkvinder til job i restaurationsbranchen.

7. Opmærksomhed og medieomtale

Flere af Sharing Copenhagens projekter har skabt medieomtale nationalt såvel som internationalt. Det gælder eksempelvis de Maritime Nyttehaver og Tagtomats terrorsikring med indbygget bæk, cykelstativ og blomsterkasse. Samtidig efterspørger Københavns Internationale besøgstjeneste (Meet Copenhagen City) rundvisninger til Sharing Copenhagens partnerprojekter.

Cases og aktørinterview - værdiskabelse på tværs af kommunale strategier

By Forfra

By Forfra er et midlertidigt byeksperiment, der arbejder med at udvide forståelsen af Københavns byrum og tilføje et blåt byrum til den grønne by. I 2017 igangsatte By Forfra et nyt projekt i Københavns Havn for at skabe anderledes rammer for eksperimenter til vands. By Forfra tog de første skridt til at undersøge, hvordan man kan gentænke byen socialt, kulturelt og bæredygtigt på havet – med blandt andet en flydende kaffeblåde, scene, et torv og sauna.

“På vandet kan man ikke undslippe naturen, og på By Forfras kaffeblåde kan man mærke vinden ruske i både bølger, by og borgere. Det gør dog ikke noget, for her arbejder vi i fællesskab for at holde byen sammen. Der gives mere end der tages - det er ikke noget, vi har besluttet på forhånd, men det er den slags, der sker, når man starter forfra, sammen. Du kan bytte en flaske vand for en kop kaffe, eller nyde en honningkage lavet af honning fra bier som befinder sig ombord. Og flåden er altid i forandring: Før man ved af det, kommer flere til med nye bidrag, og på et splitsekund kan kaffeblåden forvandle sig til et flydende middagselskab med lækker mad, havnepoesi, musik og nye venskaber. Vi glæder os til at se den udvikle sig videre i 2018.”- Martin Ersted fra By Forfra

Saunadomen

En spirende forening har bygget en bæredygtig og flydende sauna. I sommerhalvåret byder den på kunst- og kulturarrangementer. Den bæredygtigt byggede dome kan flyttes og kan dermed forvandle områder i havnen til nye byrum, der indbyder til ophold og deltagelse.

”Noget af det mest bemærkelsesværdige ved konstruktionen af Saunadomen, var den måde som de frivillige tog medejerskab og medansvar for projektet. Folk mødte velvillige tidligt op hver weekend gennem januar, februar og marts, i både regn, slud og snevejr for at deltage i byggeriet. Det var fantastisk at se så mange forskellige

mennesker stå i flyverdragter, med snottud og kæmpe smil på læberne, og en strålende lyst til at bygge, være kreative og lære om håndværk. Det er dét, der netop er mulighed for, når man fra start af inddrager og skaber åbne muligheder for alle deltagere!” – Asbjørn Snæland, projektleder i Saunadomen

Byskoven

Københavns Kommunes projekt ”Byskoven i København” har taget de første spadestik mod at skabe mere spiselig bynatur. Sharing Copenhagen har samarbejdet med Byhøst om at lave forskellige aktiviteter, der kan inkludere københavnere i projektet. Med workshops er der kommet fokus på, hvad borgerne ønsker sig af den fremtidige skov, ligesom der er skabt en ejerskabsfølelse for projektet.

”For seks år siden gik vi vores første guidede tur i og omkring Amager Fælled. Vi havde ikke gået mange skridt inden vi havde smagt løgkarse, japansk pileurt, vild peberrod, ramsløg, strandkarse, skvalderkål, brændenælde og mange andre af forårets vilde råvarer. Vi blev væltet omkuld over, hvor meget vild mad, der er - også i byen. Det er den erfaring, vi har taget udgangspunkt i, i vores arbejde med at engagere Københavnerne i Byskoven. De fleste bliver hurtigt begejstrede for idéen om, at de kan plukke løgkarse eller andet godt til frokosten på cykelturen på vej på arbejde, og rigtig mange har også gode idéer og input til, hvordan de selv forestiller sig, at skoven kunne være! Det er meget spændende og nyt for os, ikke bare at arbejde med den allerede eksisterende spiselige bynatur, men nu også arbejde for flere vilde råvarer i København.” - Kristoffer Melson, Byhøst

Winter Raft Concert

I 2017 Skabte Cph Raft Entertainment, sammen med 1.000 københavnere, Københavns første Winter Raft Concert på Kalvebod Bølge. Dagen bød på upcoming bands og bæredygtige snacks. Cph Raft Entertainment har efterfølgende afholdt både jazzkoncerter og vandkampe på deres tømmerflåde.

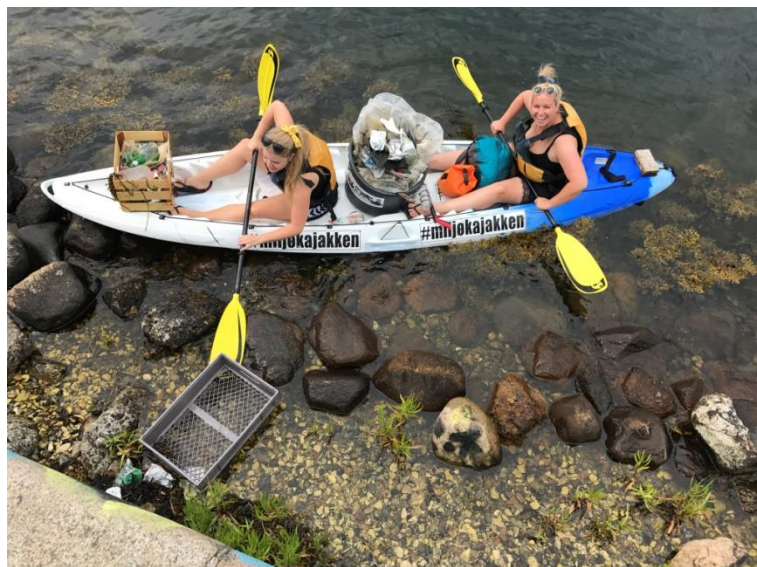
”Det var først, da vi rent faktisk stod ude på Kalvebod Bølge og skuede udover de hundredvis af

mennesker, der var mødt op til vores flydende koncert, at vi vidste, at vi havde startet noget unikt - noget der gør København til den superfede by, som den er! Vi var alle spændte på, hvordan det skulle gå, men som vi stod dér, hørte musikken og så solen skinne ned på publikum og alle vores dygtige samarbejdspartnere, gik det hele op i en højere enhed. Dét var vores ilddåb, og det blev vores springbræt til at forfølge drømmen om at skabe mere og bedre kultur for københavnernerne!” - Fredrik Malte Petersen, projektleder CPH Raft Entertainment

Miljøkajakken

Miljøkajakken er et initiativ, hvor man kan få en gratis kajaktur mod at du samle affald op på turen. 800 københavnernerne har lagt kræfterne i og samlet mere end 3 ton op fra havnen i 2017. Miljøkajakken viser, at det er sjovt at deltage i sin by og gøre noget for miljøet. Samtidig er projektet et godt eksempel på, hvordan man kan give borgerne en følelse af ejerskab for havnen.

"Hvis du savner et selvtillidsboost, så tag en tur i Miljøkajakken! Flere af vores frivillige i Miljøkajakken har ikke sejlet i kajak før, og tit er folk også usikre på om de kommer til at samle nok affald. Men vi sætter stor ære i at sende dem af sted med de bedste instrukser og udstyr, så når de endelig vender tilbage, er det stort set altid med smil på læberne og indsamlingsspanden er fyldt til randen! Mange har fået 'thumbs-up' eller spontant talt med taknemmelige københavnere langs havnekanten, og langt de fleste vender først tilbage til kajen minuttet inden deres booking slutter” - Tobias Dackås Steene, projektkoordinator Miljøkajakken

City Link Festival

Giv Rum gik i september 2017 sammen med Områdefornyelse Sydhavnen og Sharing Copenhagen om at samle en stribe engagerede borgere, aktører og kunstnere til City Link Festival. Målet for festivalen var at udforske Sydhavnen under temaerne

Eksperimenterende byudvikling og Brobygning i samarbejde med byens brugere. Dette skete med hjælp fra 200 lokale og internationale aktører, hvis aktiviteter strakte sig over 20 forskellige byrum og tiltrak 3.500 deltagere. Tilsammen blev det til en festival, der gav deltagerne mulighed for at få indflydelse på udviklingen af Sydhavnen for at styrke bydelen som et demokratisk og samskabende rum.

“I met a 75-year-old woman from Amager who had seen a poster for the festival that day, and hopped on the bus to Sydhavnen to see what was going on. She didn't have a program or a map, but had managed to find her own way around many of the events, including the hidden away culture hub of Sydhavnsgade where we sat and chatted over a smoothie that had been made by a bicycle powered smoothie maker. As a former film-maker she was really excited to meet young people who were making an interactive film installation that day at Sydhavnsgade. It was great to see that we could engage with such diverse audiences and that people made the effort to go a bit further afield and have a little adventure in Sydhavnen.” Carol Hayes, Project Manager, GivRum/City Link Festival

Naboskab med hjemløse

Kirkens Korshærs projekt, Kompasset, og beboerforeningen 2400 hippiness er gået sammen om at oprette en ny byhave i Nordvest. Haven er skabt i fællesskab af kompassets hjemløse brugere og lokalområdets beboere af forskellig nationalitet. Her er sansehaver og udendørs køkken, samt løbende events med folkekøkken, musik, film og andre aktiviteter, alle med fokus på at skabe liv i det ellers grå område. Sharing Copenhagen støtter projektet – ikke bare fordi det bidrager med ny bynatur, men også fordi samarbejdet mellem Kompassets brugere og beboerne fra lokalområdet er med til at skabe liv og nye fællesskaber i området.

“Socializing with the users and seeing them in different life situations has been a great opportunity. There has been a feeling of equality between us when working, and we've done everything together; shoveled the soil, made the wooden boxes, tried to solve the different challenges. Sometimes the users at Kompasset can be a bit passive, so it was great to see and hear from them that they too felt like they had done something productive and visible for the community!” - Robert Fazekas, volunteer at Kirkens Korshær Kompasset

Tagtomat

Tagtomat har udviklet multifunktionelle terrørsikringer, hvor traditionelle betonklodser er forvandlet til bænke, cykelstativer og blomsterkasser. Tagtomats kombinerede klatrevæg og bænk er indstillet til Dansk Design Award 2018.

"Det har været en fantastisk oplevelse at arbejde med udviklingen af "Terrørsikring med Merværdi", og lave vores indpakninger af betonklodser rundt omkring i København. Vi har fået så utrolig positiv feedback på det simple greb vi har lavet ved at give betonklodserne en hverdagsnær funktion i byens rum. Indpakningen startede som et cykelstativ, bænk og blomsterhat på Rådhuspladsen, og er nu blevet til en klatrevæg, bænk og græsmark i Nyhavn. Når vi cykler rundt i byen på vores TagTomat-cykler, stopper forbipasserende os og siger "tak", og selv BBC har været forbi og lave et portræt om vores tilgang til byrumssikring. Det er til dato et af de fedeste projekter TagTomat har lavet." - Mads Boserup Lauritsen, grundlægger af TagTomat

Bynatur app'en

Intugreen har udviklet en bynatur app, der udfordrer måden, vi bruger byens grønne områder på. App'en indeholder mindfulnessøvelser, historier og aktivitetsforslag, baseret på spilelementer á la Pokémon GO! Sharing Copenhagen har støttet Intugreen, fordi de er med til at skabe anderledes og sjove måder at interagere med bynaturen, og fordi de kan være med til at synliggøre værdien af bynatur for københavnere.

"... nogle har mange ben, nogle har mange øjne, og vi har også forskellige farver". Til vores åbningsfest af den Digitale Sansehave i Enghaveparken, var en far og hans to døtre på 5 og 7 gået på opdagelse i det digitale naturunivers, hvor de bl.a. skulle hjælpe edderkoppen Børge med at finde sin familie. Faren var først lidt forvirret over opgaven, men det tog ikke lang tid før de to piger selv begyndte at løbe rundt for at finde Børges familie - bænkebidere, regnorme, biller og andre krible krable dyr. Det er derfor vi synes læring og opdagelser i naturen er så vigtige – så vi kan værne om og

stimulere både børn og voksnes fantastiske kreativitet, fantasi og opfindsomhed!” – Stine Kondrup, projektleder Intugreen

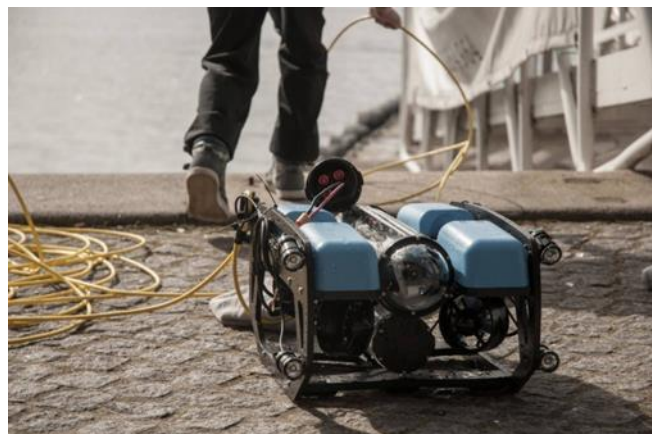
Madskolen Jordan Rundt

I Madskolen Jordan Rundt mødes kvinder fra forskellige kulturer og deler viden, madtraditioner og inspiration med hinanden for sammen at skabe lækre retter af overskudsmad. Bæredygtig madlavning handler dog ikke kun om at undgå madspild og miljøbelastning – det handler også om at opbygge nye fællesskaber på tværs af forskellige madkulturer i udsatte byområder! Dét er netop fokus for Madskolen Jordan Rundt, som er en non-profit forening for etniske minoritetskvinder på Amager.

”Når vi bringer mennesker sammen omkring madlavning, opstår der altid nogle fantastiske sjove og skæve møder omkring madkultur og traditioner. Til et madkursus kom de danske beboere fx med opskriften på gammeldags æblekage, mens vores madværtinde fra Irak medbragte en opskrift på stegt kalvehjerte og tunge. Beboerne var først lidt skeptiske, men senere viste det sig, at de alligevel også havde masser af viden om brugen af både lever, nyre og hjerte i gammeldags madlavning. Til gengæld var det første gang, at de fik den serveret med masser af løg, karry og tørrede lime!” – Irene Folsach, projektleder Madskolen Jordan Rundt

Beta Labs Under Broen

Beta Labs Under Broen filmede i sommeren 2017 flere af Sharing Copenhagens maritime samarbejder med en hjemmebygget undervandsrobot. Beta Labs skabte på den måde billeder der illustrerer havnens potentialer og formidler værdien af havnen som et vildt naturbyrum under vandet.

”Vi afholdt på et tidspunkt en åben event, hvor vi opfordrede folk til at komme og prøve et undervandskamera og være med til at udforske havnen. Blandt de lidt mere kedelige opdagelser var forskelligt pantmærket emballage, men vi fandt også flere spændende ting, for eksempel en Kildemoes cykel og en hp-printer! Det fedeste ved eventen var dog at se folks overraskelse over, hvor sundt Københavns havnemiljø reelt er, med usandsynligt mange blåmuslinger” - Alexander Romanoff, projektleder Under Broen

Blaffernationen

Blaffernationen udbreder blafferi og er med til at opbygge fællesskab og en mere bæredygtig kultur omkring vores brug af biler. Sharing Copenhagen har hjulpet Blaffernationen med at etablere Danmarks fire første officielle blafferstoppesteder rundt omkring i København.

”Jeg står altid og håber på, at de fede øser holder ind, men det sker så sjældent.

Men engang ved Vissenbjerg stoppede den lækreste gule Porsche. Nypoleret, bløde former og med læderindtræk. Manden var stenrig og på vej til at flytte til Dubai, da han ikke kunne lide den danske vinter. Da vi holdte ved min destination i København, sagde han, at jeg var velkommen til at komme og besøge ham og hans kone i Dubai. Han gav mig sit visitkort, som var en decideret guldrandet mønt. Jeg er aldrig kommet til Dubai, men jeg fik brugt mønten, da jeg et par dage efter opdagede, at jeg havde glemt mine nøgler i bilen” - Mikkel Ravn Jensen, blaffer i Blaffernationen

Maritime Nyttehaver

Maritime Nyttehaver har en undervandsforsøgsstation ved Kalvebod Bølge. Her eksperimenterer foreningen med bæredygtigt havbrug af alt fra muslinger til tang. Samtidigt underviser de skoleklasser, turister og erhvervsdelegationer i fordelene ved at bruge havnen til urban farming.

”Når man åbner så mange østers må det jo også ske, at nogen finder en perle. Til et af vores arrangementer var en gæst så heldig at finde en stor perle, som han straks ville få indfattet i en ring til sin kone. Og dagen efter fandt en anden gæst i sin østers 15-20 små perler, der først knasede lidt i munden, men som viste sig at være en hel lille skat. Sådan er der så meget magi, når man i stor stil hengiver sig til det utrolige toskallede bløddyr” - Joachim Hjerl, projektleder Maritime Nyttehaver

Bilag 2a: Når gode ideer løber hurtigt – cases og erfaringsopsamling fra Sharing Copenhagen, 2016